ਵਾਇਥ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਬਿਹਾਰ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ
(2022 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1224)

ਅਗਸਤ 11, 2022

[ਇੰਦਿਰਾ ਬੈਨਰਜੀ ਅਤੇ ਵੀ. ਰਾਮਾਸੁਬਰਮਾਨੀਅਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਕੋਡ, 1973: ਐਸ. 482 – ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ./ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਖਾਤਮਾ – ਜਦੋਂ ਫੈਸਲਾ: ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਤਬ ਖਾਤਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ – ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਐਸ. 200 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਸ. 156(3) ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਐਸ.ਐਸ. 406, 420, 468, 471, 384, 311, 193, 196/120-ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. – ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਕਿਵੇਂ ਦਰਜ ਹੋਈ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਹੋਈ – ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸਿਵਾਏ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਸਿਰਫ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਵਧਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ – ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਸੀਵਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ; ਅਤੇ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਤਮਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ; ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਕਿਹਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ – ਨਾਲ ਹੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੀ ਦਾਖਲਤਾ ਅਤੇ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦੇ ਖਾਤਮਾ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ – ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਖਾਤਮਾ ਕੀਤੀ ਗਈ.

ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1224 ਦੇ 2022.

14.05.2018 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਪਟਨਾ ਵਿੱਚ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ ਨੰਬਰ 13742 ਦੇ 2014.

I. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. . ਪਟਨਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1973 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ") ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ, ਇੱਥੇ ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਆਏ ਹਨ।

3. . ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਪਸਥਿਤ ਖੜ੍ਹੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸੀ।

4. . ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਿੰਗ ਅਤੇ ਫਾਰਵਰਡਿੰਗ ਏਜੰਟ (ਸੀ&ਐਫ) ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਘਟਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਮਝੌਤਾ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਫਰਵਰੀ-2012 ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ।

5. . ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬੰਬਈ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 1432 ਦੇ 2012 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਕੋਰਟ ਰਿਸੀਵਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਮਾਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਵਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਕੋਰਟ ਰਿਸੀਵਰ ਨੇ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਇਆ ਲਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਕਸਦ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ।

6. . ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾਵਾਂ 406 ਅਤੇ 420 ਆਈਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 14.08.2013 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਸੀਖਿਆ ਮੁੱਖ ਨਿਆਂਕਿਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਟਨਾ ਨੇ ਸੰਜਾਣ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ।

7. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਪਟਨਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁੱਖ ਨਿਆਯਿਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 12.12.2013 ਨੂੰ, ਪਟਨਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁੱਖ ਨਿਆਯਿਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨੂੰ ਪਾਟਲੀਪੁਤ੍ਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਥੇ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਾਟਲੀਪੁਤ੍ਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾਵਾਂ 406, 420, 408, 460, 471, 384, 311, 193, 196 ਨਾਲ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ 07.01.2014 ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ 2014 ਵਿੱਚ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ।

8. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਟਨਾ ਦੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਮਿਸਲੇਨੀਅਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 13742 ਦੇ 2014 ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 482 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ 2018 ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦਾਖਲ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਨਿਆਯਿਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸੰਜ੍ਞਾਨ ਲਿਆ ਹੈ।

9. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ, ਪਟਨਾ ਦੇ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਨੇ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਆਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲਟਕਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1015 ਦੇ 2014 ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

10. ਆਪਣੀ ਕੁਆਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਮਿਸਟਰ ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਗੋਪਾਲ ਜੈਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤਰਕ ਹੈ: (i) ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ; (ii) ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਵਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਖਿਲਾਫ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਜਵਾਬੀ ਧਮਾਕਾ ਸੀ; (iii) ਕਿ ਉੱਚ ਨਿਆਂਕਾਲਯ ਨੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਉਪਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ।

12. ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਮਿਸਟਰ ਨਰੇਂਦਰ ਹੂਡਾ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਅਗਲੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਪਰ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕੁਆਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਲਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤੀ। ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਬਿਨਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਮੰਗੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨਾ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਕੁਆਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਟਕਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੁਕਾਉਣਾ।

13. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਨਿਆਯਿਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਟਨਾ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੀਏ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 156(3) ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਲਈ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸਨ:

(i) ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਫਾਰਵਰਡਿੰਗ ਏਜੰਟ ਹੈ;

(ii) ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਗੋਦਾਮ 'ਚ ਸਟੋਰੇਜ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਪੱਤਰ-ਵਾਰਤਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਕਲੀਅਰਿੰਗ ਅਤੇ ਫਾਰਵਰਡਿੰਗ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਸੀ;

(iii) ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਪਟਨਾ ਕੋਲਡ ਸਟੋਰੇਜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਗੋਦਾਮ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਿਆ ਸੀ;

(iv) ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਸਟਾਫ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ;

(v) ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਲਕ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ;

(vi) ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੋਦਾਮ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੁਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ 'ਚ ਦਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ;

(vii) ਕਿ ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਮਝੌਤਾ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਗਿਆ; (viii) ਕਿ 26.11.2004 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ;

(ix) ਕਿ ਸਹਾਇਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਫਾਜ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਆਸਵਾਸਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1.04.2005 ਤੋਂ ਉੱਤੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਗੋਦਾਮ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ;

(x) ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਤੋਂ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਲਈ ਜਿਸ ਦੀ ਰਕਮ 5,00,000/- ਰੁਪਏ ਸੀ

(xi) ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੂਰਵ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ 2012 ਵਿੱਚ ਗੋਦਾਮ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ।

(xii) ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ

ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵੇਅਰਹਾਊਸਿੰਗ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ;

(xiii) ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਫਾਜ਼ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਿਆ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ 2,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇਣੇ ਪੈ ਗਏ;

(xiv) ਕਿ 2004 ਤੋਂ 2012 ਤੱਕ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਨਫਾਜ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਸੀ&ਐਫ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ;

(xv) ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਫਿਕਸਚਰਾਂ ਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤਾ।

(xvi) ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀ&ਐਫ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ 12 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ;

(xvii) ਕਿ 28.02.2012 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਰੀਜਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਮੈਨੇਜਰ ਨੇ ਗੋਦਾਮ ਨੂੰ ਤਾਲਾ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

(xviii) ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਫਰਨੀਚਰ ਅਤੇ ਫਿਕਸਚਰਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਹਨ;

(xix) ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਇਹ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇੱਕੱਠੇ ਮਿਲ ਕੇ ਧੋਖਾਧੜੀ, ਜਾਲਸਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਭੰਗ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ।

14. ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਰ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਕੱਢਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਤੱਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵੇ ਸੱਚ ਮੰਨ ਲਏ ਜਾਣ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਖਿਲਾਫ ਲਗਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਕਿਵੇਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ।

15. ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਖਲ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੇਕਰ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਦਰਜ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 200 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 156(3) ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਸਿਵਾਏ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਸੰਬੰਧ ਦੇ ਜੋ ਟੁੱਟ ਗਿਆ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਾ ਸਕੇ।

16. ਸਵੀਕਾਰਯ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬੰਬਈ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੋਦਾਮ ਵਿੱਚ ਪਏ ਸਮਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤੀ ਰਿਸੀਵਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਟਨਾ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ।

17. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਦੀ ਦਾਖਲਤਾ ਅਤੇ ਮੂਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ।

18. ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਸਾਲ ਤੋਂ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ, ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

19. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਖਿਲਾਫ ਐੱਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਅਤੇ ਚਾਰਜ-ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਖਰਚੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ
ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate